INTERNATIONAL MONETARY FUND
COMMUNICATIONS DEPARTMENT

Mətbuat üçün Məlumat No. 14/479
TƏXİRƏSALINMADAN DƏRC EDİLMƏLİDİR
28 oktyabr, 2014-cü il

Beynəlxalq Valyuta Fondu
Vaşinqton, K.D. ABŞ 20431

BVF missiyasının Azərbaycana səfərinin yekunlarına dair bəyanat

2014-cü il, 21–27 oktyabr tarixində cənab Raja Almarzoqinin rəhbərliyi altında Beynəlxalq Valyuta Fondunun (BVF) missiyası makroiqtisadi prosesləri qiymətləndirmək və 2015-ci ilin iyun ayına planlaşdırılan IV Maddə üzrə Məsləhətləşmələr missiyasına hazırlıq məqsədilə Bakıya səfər etmişdir. BVF əməkdaşları yüksək vəzifəli dövlət rəsmiləri, habelə özəl sector və diplomatik dairələrin nümayəndələri ilə müzakirələr aparmışdır.

Səfərin sonunda cənab Almarzoqi aşağıdakı bəyanatı təqdim etmişdir:

"Rusiya ilə məhdud iqtisadi əlaqələr şəraitində, iqtisadiyyat regiondakı qarışıqlığa qarşı dözümlülük nümayiş etdirmişdir. 2014-cü ildə ÜDM-nin 4 faiz, 2015-ci ildə isə 3½ faiz artacağı, neft hasilatının bir qədər azalması, habelə ehtiyatlı büdcə-vergi siyasəti və zəruri olan makro-prudensial sərtləşmə tədbirləri nəticəsində qeyri-neft sektorunda artımın səngiyəcəyi proqnozlaşdırılır. İnflyasiyanın təqribən 3 faiz civarında olacağı gözlənilir.

Missiya 2015-ci ilin büdcəsində fiskal konsolidasiyanı davam etdirərək fiskal davamlılıq istiqamətində əldə edilən son irəliləyişləri dəstəkləməyi tövsiyə edir. Neftin qiyməti büdcədə ehtiyatlı ehtimal olaraq bir barelə 90 dollar nəzərdə tutulsa da, beynəlxalq tədbirlər ilə bağlı olan xərc öhdəlikləri fiskal imkanları məhdudlaşdırır. Gələcəkdə neftin qiyməti daha əlverişsiz olarsa, bu, xərclərin azaldılmasının nəzərdən keçirilməsi üçün əsas ola bilər. Bununla belə, büdcə təbii qaz ixracının coğrafi baxımdan şaxələnməsini dəstəkləyəcək xərcləri nəzərə ala bilməlidir. Dövlət xərcləri və maliyyə hesabatlılığı üzrə yeni qiymətləndirmənin (PEFA) tamalanması dövlət xərclərinin səmərəliliyinin daha da artırılması üçün yol açacaqdır.

Valyuta məzənnəsi geniş ehtiyatlara söykənən pul siyasətinin sabitlik dayağı kimi qalmaqdadır. Tədricən çevik valyuta məzənnəsinə keçid maliyyə bazarının inkişafına rəvac verə bilər. İstehlak kreditlərinin artım tempinin daha çox səngidilməsi, banklarda davam edən kapitallaşmanın maliyyələşdirilməsi və Azərbaycan Beynəlxalq Bankının restrukturizasiyası bank sisteminin təsirlərə qarşı həssaslığını azaldacaqdır.

İşgüzar mühitin yaxşılaşdırılması iqtisadiyyatın şaxələndirilməsində həlledici əhəmiyyət kəsb edir və dövlət investisiyalarının bazar iqtisadiyyatına əsaslanan özəl yatırımlar ilə əvəz edilməsində zəruridir. Prioritet məsələlərə rəqabət və ticarət qarşısındakı maneələrin aradan qaldırılması üçün tədbirlərin görülməsi, həmçinin korrupsiyaya qarşı mübarizə proqramlarının əhatə dairəsinin genişləndirilməsi daxildir.

Makroiqtisadi statistikanı gücləndirmək üçün BVF-nin göstərdiyi texniki yardıma söykənən birgə razılaşdırılmış səylər, siyasəti formalaşdıranlara və investorlara məlumatlara söykənərək daha yaxşı əsaslandırılmış qərarlar çıxarmaq imkanını verərdi.

Missiya rəsmi qurumlara göstərilən qonaqpərvərliyə və konstruktiv müzakirələrə görə minnətdarlığını bildirir."

Azərbaycan: Seçilmiş İqtisadi və Maliyyə Göstəriciləri, 2010–15

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
				Ilkin	Proq.	Proq.
Milli gəlir						
ÜDM sabit qiymətlərlə	5.0	0.1	2.2	5.8	3.9	3.4
*O cümlədən:*Neft sektoru 1/	5.0	-9.8	-5.3	0.5	-1.4	-0.9
Qeyri-neft sektoru 2/	7.6	9.4	9.6	9.9	7.5	6.0
İstehlak Qiyməti İndeksi (dövrün sonuna)	7.9	5.6	-0.3	3.6	2.5	4.0
İstehlak Qiyməti İndeksi (dövr üzrə orta göstərici)	5.7	7.9	1.0	2.4	3.1	3.3
Pul və kredit						
Xalis xarici aktivlər	34.6	68.7	5.6	19.9	19.8	10.7
Xalis daxili aktivlər	13.5	2.8	40.3	8.7	22.4	24.8
Daxili kredit	8.4	7.9	39.6	4.3	22.8	17.2
O cümlədən: Özəl sektora verilən kredit	6.6	18.1	20.8	27.6	9.4	16.3
Manatla pul bazası	31.6	29.4	27.1	10.7	24.4	17.6
Geniş mənada pul kütləsi (manatla)	34.8	32.5	25.5	19.0	14.5	10.0
Geniş mənada ümumi pul kütləsi	21.9	32.1	20.6	15.4	19.7	17.6
Xarici valyutada depozitlərin geniş mənada pul kütləsinə nisbəti	21.2	20.9	17.7	15.1	18.8	24.1
Geniş mənada ümumi pul kütləsi dövriyyə sürəti (M3) 3/	2.8	2.6	2.3	2.4	2.2	2.1
Xarici sektor (ABŞ$ ilə)						
İxrac f.o.b.	25.5	30.3	-5.4	-2.1	-10.4	-15.6
O cümlədən: Neft sektoru	25.7	30.9	-6.7	-2.1	-10.9	-17.2
İdxal f.o.b.	3.6	50.7	3.1	5.0	-5.9	-7.8
O cümlədən: Neft sektoru	19.6	35.5	-5.9	7.3	3.1	2.9
İxracın həcmi	-1.4	-3.3	-6.1	-1.2	-9.2	-12.7
İdxalın həcmi	-4.0	38.2	4.9	6.4	-4.5	-6.4
Ticarətin şərtləri	27.1	30.7	2.5	0.5	0.2	-1.8
Real effektiv məzənnə	1.1	2.6	0.8	3.0	…	…
Məcmu investisiya	18.5	21.2	22.7	23.1	23.1	24.1
İcmal hökumət	12.5	16.0	16.1	16.6	16.7	18.1
Özəl sektor	6.1	5.1	6.7	6.5	6.5	6.0
O cümlədən: Neft sektoru	1.9	2.1	3.1	2.9	2.9	2.8
Məcmu daxili ehtiyatlar	52.5	54.1	50.7	45.9	41.7	36.4
Məcmu milli ehtiyatlar	46.6	47.6	44.5	40.1	36.9	32.8

İcmal hökumət	27.1	29.7	20.9	17.4	14.3	9.3
Özəl sektor 4/	19.5	18.0	23.6	22.7	22.6	23.5
İcmal mərkəzi hökumətin maliyyə göstəriciləri						
Ümumi büdcə kəsiri	14.6	13.6	4.9	0.8	-2.4	-8.9
İlkin qeyri-neft kəsiri, qeyri-neft ÜDM-sinin faizi ilə	-36.3	-40.3	-45.4	-45.1	-43.0	-44.2
Xarici sektor						
Cari hesab (- defisit)	28.0	26.5	21.8	17.0	13.7	8.7
Xarici Birbaşa İnvestisiya (xalis)	0.6	1.4	1.1	1.5	-0.2	0.9
Ödənilməmiş dövlət xarici borcu və dövlət zəmanətli xarici borc	7.4	7.3	9.2	11.7	14.4	15.0
Memorandum maddələri:						
Məcmu rəsmi beynəlxalq ehtiyatlar (milyon ABŞ dolları ilə)	6,721	10,887	11,587	13,787	15,787	17,787
Nominal ÜDM (milyon manatla)	42,465	51,158	53,968	57,708	60,487	65,110
Nominal qeyri-neft ÜDM-si (milyon manatla) 2/	22,243	25,393	29,766	34,051	37,522	41,347
Nominal qeyri-neft ÜDM-si (milyon ABŞ dolları ilə) 2/	27,877	32,286	37,919	43,405	47,925	52,811
Adambaşına nominal ÜDM (ABŞ dolları ilə)	5,847	7,106	7,538	8,160	8,658	9,340
Nominal ÜDM (milyon ABŞ dolları ilə)	52,913	64,819	68,700	73,537	77,180	83,161
Neft Fondunun Aktivləri (milyon ABŞ dolları ilə)	22,766	29,800	34,058	35,712	38,309	32,802
Əhalinin sayı (ilin ortasına, milyon)	9.0	9.1	9.2	9.3	9.3	9.4
Məzənnə (manat/dollar, dövrün sonuna)	0.798	0.787	0.785	0.785		

Mənbələr: Azərbaycanın dövlət orqanları; və BVF-in qiymətləndirmələri və proqnozları.

1/ Neft-qaz hasilatı və emalı daxil olmaqla.

2/ Neft və qazın nəqli (qərb marşrutu ilə nəql istisna olmaqla), o cümlədən dövlət neft şirkətinin ödədiyi ixrac vergisi daxil olmaqla.

3/ Ümumi daxili tələbi (neft sektoru ilə əlaqədar olan idxal istisna olmaqla) geniş pul kütləsinin orta göstəricisinə bölərək müəyyən edilir.

4/ Əvvəlki dövrlər üzrə məlumatlarda statistik xətalar vardır.

5/ Rəsmi təsdiq edilmiş dövlət büdcəsi göstəricilərinə uyğun olaraq aparılan hesablamalar əsasında, BVF əməkdaşları tərəfindən makroiqtisadi çərçivənin qiymətləndirilməsi.